Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausuntopyyntö

23.06.2025 VN/2058/2025

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä. Kyseessä olisi uusi asetus, jonka keskeinen sisältö liittyy talousvyöhykkeen merituulivoima-alueiden kilpailutukseen.

Tausta

Asetusluonnoksen taustalla on laki merituulivoimasta talousvyöhykkeellä (937/2024), joka tuli voimaan 1.1.2025. Laissa säädetään uudesta kilpailutuksesta, joka liittyy käyttöoikeuden saamiseen Suomen talousvyöhykkeeseen merituulivoimahanketta varten. Lisäksi laissa säädetään siitä, miten talousvyöhykkeeltä valitaan alueita kilpailutukseen, sekä hyödyntämisluvasta, jolla varsinainen käyttöoikeus kilpailutuksen jälkeen saadaan. Suomen talousvyöhyke on kansainvälistä merialuetta, jonka taloudelliseen hyödyntämiseen Suomen valtiolla on oikeus.

Esitetyssä valtioneuvoston asetuksessa säädettäisiin ensinnäkin siitä, millaisia edellytyksiä kilpailutukseen osallistujilla tulisi olla kilpailutukseen osallistumiseksi. Kyseisissä osallistumisen edellytyksissä olisi kyse niin sanotusta minimitasosta, joka yrityksen tai muun yhteisön tulisi täyttää, jotta se olisi osallistumiskelpoinen. Toiseksi asetuksessa säädettäisiin valintakriteereistä, joilla kilpailutuksen voittaja valittaisiin. Valintakriteerit koostuisivat hinnasta (50 prosenttia pisteistä) ja erilaisista laatukriteereistä (50 prosenttia pisteistä). Myös kilpailutukseen osallistumiseksi edellytettävän vakuuden määrästä säädettäisiin. Lisäksi säädettäisiin hyödyntämislupahakemuksen sisällöstä sekä edistämisvakuuden määrästä ja sen kerryttämisestä.

Esitys vaikuttaa ennen kaikkea talousvyöhykkeen merituulivoimakilpailutusten potentiaalisiin osallistujiin sekä Energiavirastoon kilpailutusten järjestäjänä.

Tavoitteet

Tavoitteena on luoda läpinäkyvät, ennakoitavat ja tasapuoliset säännöt talousvyöhykkeen merituulivoima-alueiden kilpailutukselle. Tarkoituksena on, että talousvyöhykkeen merituulivoihankkeita valikoituisivat kehittämään sellaiset toimijat, joilla on edellytykset pitkäkestoisen ja kalliin merituulivoimahankekehityksen edistämiseen. Taustalla on tavoite

siitä, että talousvyöhykkeelle saataisiin merituulivoimaa. Tämän toteutumista edistää, jos hankekehittäjillä on riittävä osaaminen ja taloudelliset voimavarat. Lisäksi tavoitteena on varmistaa, että jos hankekehitys ei etene, talousvyöhykkeen merituulivoima-alueet voidaan kilpailuttaa uudelleen tai hyödyntää muuhun käyttöön.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään jaottelemaan teemoittain alla olevan kysymysosion kohtien mukaisesti.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet -->> Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/2058/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimit-taa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.tem(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Työ- ja elinkeinoministeriö, PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/2058/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus TEM013:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan **viimeistään 18.8.2025.**

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat:

erityisasiantuntija Tuuli Oikarinen, puh. 029 504 7292, tuuli.oikarinen(at)gov.fi

(yhteydenotot 2.7. alkaen)

johtava asiantuntija Outi Vilén, puh. 029 504 7016, outi.vilen(at)gov.fi **(yhteydenotot 14.7. alkaen)**

teollisuusneuvos Pekka Grönlund, puh. 029 506 4815, pekka.gronlund(at)gov.fi **(yhteydenotot 23.6.-1.7.)**

Liitteet:

Liite 1_Luonnos_FI_asetusmuistio_VNA merituuli.docx

Liite 2_Utkast_SV_asetusmuistio_VNA merituuli.docx

Liite 3_Luonnos_FI_VNA merituuli.docx

Liite 4_Utkast_SV_VNA merituuli.docx

Merituulivoima-asetus sidosryhmätilaisuus 27.5.2025.pptx

Decree on Offshore Wind Power in the EEZ.pptx

Jakelu:

Baltic Sea Action Group
BirdLife Suomi
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Fingrid Oyj
John Nurmisen säätiö
Kalatalouden Keskusliitto ry
Keski-Pohjanmaan liitto
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto KKV
Korkein hallinto-oikeus
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Luonnonvarakeskus
Länsi-Suomen merivartiosto
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Markkinaoikeus
Metsähallitus
Oikeusministeriö

Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Rajavartiolaitos
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan liitto
Sisäministeriö
Suojelupoliisi
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen Uusiutuvat
Suomen ympäristökeskus
Ulkoministeriö
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
WWF Suomi
Väylävirasto
Ympäristöministeriö
Ålands landskapsregering

Lausunnonantajan lausunto

1. Palaute osallistumisen edellytysten sisällöstä (**3 §**).

2. Palaute osallistumisvakuuden määrästä ja uusimisesta (**4 §**).

3. Palaute tarjottavasta hyödyntämismaksusta, kuten maksun määräytymisestä, indeksoinnista ja pisteytyksestä (**8 § ja liitteen 1 kohta A**).

4. Palaute edistämisvakuuden määrästä, kerryttämisestä ja uusimisesta (**10 §**).

5. Palaute kokemusta, osaamista ja muuta hankkeen edistämiskykyä koskevista valintakriteereistä (**liitteen 1 kohta B**) sekä niihin liittyvistä määritelmistä (**1 §**).

6. Palaute hankkeen ympäristövaikutuksia koskevista valintakriteereistä (**liitteen 1 kohta C**).

7. Palaute energiajärjestelmän joustavuutta koskevista valintakriteereistä (**liitteen 1 kohta D**).

Kannustavatko ehdotetut pistemäärät näkemyksenne mukaan riittävästi kyseisten energiajärjestelmän joustavuutta edistävien hankkeiden toteutukseen?

Tarvitsevatko hankkeet ylipäänsä lisäkannusteita pisteytyksen muodossa toteutuakseen?

Tulisiko hankekategorioiden poiketa esitetystä?

8. Palaute hyödyntämismaksun ja laadullisten valintakriteerien pisteytyksen suhteesta, eli siitä, että hinnan osuus on 50 prosenttia ja laadun osuus 50 prosenttia (**6 § ja liite 1**).

Tulisiko jakoa mielestänne muuttaa ja jos, miksi?

9. Muu palaute.

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Vilén Outi
Työ- ja elinkeinoministeriö